

Vymezení cílů práce: Dosavadní výzkumné studie zaměřené obecně na interpersonální reakce na depresivního člověka dokládají dva základní druhy reakcí: indukce depresivní nálady a odmítání depresivního člověka. Relativně málo výzkumných studií se však zabývá specificky tématem vlastního prožívání psychoterapeutů při psychoterapii depresivních klientů, přestože práce s depresivními klienty představuje významnou zátěž pro psychoterapeuty samotné. Prezentovaná studie detailně zkoumá, jak psychoterapeuti prožívají psychoterapeutické sezení s klientem, který je aktuálně depresivní, a předkládá procesuální teoretický model zkoumaného jevu.

Výzkumná metoda: Data byla získána z individuálních rozhovorů a ohniskových skupin se 30 psychoterapeuty různých psychoterapeutických orientací. Detailně bylo posléze analyzováno 22 popisů konkrétních událostí v průběhu psychoterapeutického sezení. Pro analýzu byla použita kvalitativní metoda zakotvené teorie.

Výsledky: Prožívání psychoterapeutů bylo konceptualizováno jako *Prožitková oscilace* mezi sdílením depresivního prožitku s klientem a oddalováním se od něj. Vývoj této oscilace v průběhu psychoterapeutického sezení zachycuje výsledný teoretický model *Trajektorie spoluprožívání deprese*, který rozlišuje šest fází: 1. Sdílení depresivní zkušenosti, 2. Obrat k sobě, 3. Snaha o změnu symptomů, 4. Vzdalování se od depresivního prožitku, 5. Obrat ke klientovi, 6. Zaměření na vztah.

Závěr: Výsledný model lze použít k uspořádání nálezů dosavadní výzkumné i teoretické literatury na dané téma. Různé emoční reakce terapeutů na depresivní klienty umožňuje uspořádat do koherentního procesového modelu, pomocí kterého lze sledovat proměny prožitků psychoterapeutů, pojmenovávat vztahy mezi různými prožitky a dávat je do souvislosti s mikroprocesy odehrávajícími se v průběhu psychoterapeutického sezení.